

სახალინი გაზეთი

ევნება. მერე რანაირი მტრები? რომ
ერთი ამნაირი მტრერთაგანი თურ-
შე ბ-ნი კირა აბაშიძეცა ყოფილა. სულ
„თუმცა არც სიტყვით და არც სა-
ქმით არა მიწყენიებია რა,—სწრას
ბ-ნი აკავი, —ზაგრომ მყავს ერთი მტრე-
რი, რომელიც, რომ უკედლოს, სა-
სიკვდილოდ არა მზოგავს. ეს კაცი
არის კრიტიკის პრუნეტიკის წყა-
ლობითი ცნობილი კირა აბაშიძე“.
როგორც ჰქედავთ, ბ-ნი აკავი დარ-
წმუნებული ყოფილა, რომ კირა აბა-
შიძე სახელქალილოდაც არ ინდობს
მას. საკით ბრალდების წამოყენება
ადამიანის წინააღმდეგ არავის ეპატიე-
ბა და მით უფრო ბ-ნ აკავის, რომელ-
საც კარგად უნდა, ესმოდეს, რომ
კირი აბაშიძე მჩინობანა მზაკირულ
აზრს თავის დღეში გულში არ გაი-
ტარებს. თუ უბრალო მომაკვდაცნიც
კი ვალდებული არიან ფრთხილად
მოექცენ თავიანთ სიტყვას, მით
უფრო საჭიროა ეს ბ-ნ აკავისთვის,
როგორიცაა მიწი მოეთხოვება.

საზოგადოდ ბ-ნი აკაკი ხშირად
ლაპარაკოვს მკვლელობაზე. „ხალხი
რომ ჩემს საზოგადო მოღვაწეობას
სიმართლითა და უეგნებით წუნა
სდებდეს, — სწერს ბ-ნი აკაკი, — მაშინ
გინდ რომ მომკლინ, არ მეტყუანება...“
ასეთი სიტყვები ჰოეტის მხრით
ფრიად უსიამოვნო გრძნობასა სტო-
კებს მკითხველზე. იგი საყველურია,
მოწამებრივი მორჩილებით წარმო-
თქმული საყველური, რომელსაც
სრულიად არავითარი საფუძველი
არა აქვს. ქართველ საზოგადოებას
ასეთი საყველური არ დაუმსახურებია
და თუ ბ-ნი აკაკი დაუინგებია იმეო-
რებს, ამით, — ბოდიშს ვიზდით კალ-
ნიერებისთვის, — უმაღლურობას ჩენს.
უცოდველი ქვეყნად არავინ არის.
ცოცხალს დამიანას, რა გინდ ბუმ-
ბერაზი ნიჭითაც იყოს დაჯილდო-
ვებული იგი, საზოგადოებრივ ცხო-
ვრების ქარ-ტეხილში ბევრი უსია-
მოვნება გადაპირება, მაგრამ ეს კი-
დევ იმას არა ნიშნავს, რომ ყვე-
ლა იმისი მტერია. ბ-ნ აკაკის
დაუსრულებელი ჩივილი — არ მაფა-
სებენ, პატივს არა მცემენ, მოსაკ-
ლავადა არ მინდობენონ, გარდა იმი-
სა, რომ არსებითად მართალი არ
არის და სრულიად არ შეეფერება
სინამდვილეს, ცუდს შთაბეჭდილე-
ბასა სტოკებს მკითხველზე თავი-
სი წვრილებანობით. დიდ-ბუნებოვან
ადამიანს სულიც რაინდული უნდა
ჰქონდეს, და დაუსრულებელი ჩივი-
ლი იმის შესახებ, რომ არ მაფასებე-

ნო, ვერაფერი რაინდობაა. . .
ცოტა რამ კიდევ მინდა მოგახსე-
ნოთ ბ-ნ აკავის წერის კილოზე-
„რომში ჩავარდნილ კაცს, —სწერის
ბ-ნი აკავი, —რომელიც ოპარა სჩანს,
კატაც კი არ დასჩეავის თავზე, რაგ-
რომ ხეზე თუ გავიდა ადამიანი და ქჩი-
რა ძალა-უნგბურად თვალში, მოელი
სოფლის ძალლი ყოფას დაუწყებს,
ისე ადა იანთა ბრბოც!... თუ წრეს
ვინძე ასცილდა და აფიცა იმ სიმა-
ლლეგმდი, სანამდინაც სხვები ვეღარ
ადიან, მაშინ ის დაბლა დარჩენილები
ქვეშილან უსურიან კოლოჭება და ქვას,

„საქართველოს საეპლესიო
ისტორიის მიმრეცვა“
შედგენილი მღვდელმთავრს დაულინგის
(Downing) მიერ თონითხოვთა 1912 წ. თბილის

(დასასრული *)
უნდა აღვნიშნო, რომ, როდესაც
მე-49 გვერდისა ვწერდი ქვემი მქონ-
და,—განთქმული წმ. ესტატე, ანტო-
ონიის პატრიარქი, საქართველოში
მართლა იყო თუ არა. გარნა ხელ-
ნაწერი ჩომ დავასრულე, ბ-ნმა ოლი-
ვერ უორდორპშა ისე პატივი მცა და
მომაწოდა წმ. ნინოს ცხოვრება, ნა-
წილი 1-ლი, თხზულება მარჯორი
უორდორპის ასულისა და ოლ, უორ-
დორპისა, დაბეჭილი Clarendon
Press-ში, ოქტომბერში, 1900 წ. წრ-
ნისიტუციონის მეორე მუხლი (გვ. 5)
დამატებითს ნათელსა ჰუკნი იმას,
რაც დაიწერა ამ წიგნის მე-IV თავ-
ში „ანტონიისა და იმერიის პატრია-
რქატის“ შესახებ. აი რას ამბობს გან-
უვნებულ მარჯორი უორდორპის
ასული ამის შესახებ:

„აგთოკეფალური ექლესია ხაქათ-
ოველოსი“. დამტკრცებულია, და
ურყყველის ხაბუთებითაც, რომ სა-
ჭართველოს პირველს ეპისკოპოსს
ითინებ ერქვა, რადგან იგი ნათლის-
ცუმელი იყო, და ეს სწორედ ესტრი-
ჩე გახლდათ, რომელიც პატრიარ-
ქობდა, ანტიოქიაში 325 წლიდან 331
წლიდე, როცა იგი გაძვენებული იქ-
ნა მწვალებელთა მიერ. 1051 წელს
დნენ ან და ოლორის გულითა ხუამ-
ბათი სინამდვილე. მსგავსათ სხვ
მრავალ პოპულარულ წმინდანები-
სა, ამ შემთხვევაშიც სინამდვილე
და გამოგონილი ერიმანეთში ის
მჰილროც არის გადახლართული სხვ
და სხვა მოთხრობაში, რომ შეეძ-
ლებელია კაცმა ერთი მეორეს ჩამო-
აშოროს.

რომ ძირს ჩამოადგონ, ის მაღლა
ასული, და მიტომაც არის, რომ
ნიკა და ქექუას, შრომასა და საზო-
გადო მოვაწეობას შეური და მტრობა
თან დასდევს. — ღმერთი! — რჯული
მე ჩემს თავზე დიტა წარმოდგენა
არა მქონდეს! — ვერც ნიკა შევაფა-
სებ და ვერც ქექუას, მაგრამ ჩვენდა
საუბედუროდ სხვებს ჰგონიათ და
მათ გონიანობის ბრალია, ბევრი
მტერი რომ გვიცს!

ერთი სიტყვით, ბ.ნ აკაკის ნიღაბ
აფარებულ თავ-მდაბლობას რომ
გვერდი ივუბითოთ, ამოწერილი სი-
ტყვების აზრი ასეთია: ნიკიერი ქარ,
ან სხვებს მივაჩინიარ ასეთნაირად.
„მაღლა“ ივედი, ან ძალით ამიყვანეს
„მაღლა“, და „უფინიებს“ ეს ვეღარ
იუტანიათ, მყეფენ და მყეფენ. არ
კიცით, ადამიანი რანაირი ნერ-
ვებისა და პირ-მოთნეობის პარონი
უნდა იყოს, რომ ამ სიტყვებში ცა-
ინი ინსინუაცია და განდიდების შა-
ნით შეპყრობილი ადამიანის სუ-

უკანასკნელი წლების მთელი ჩვენი
გართულებული ცხოვრება, გამოსვ-
ლასაზოგადოებრივ ცხოვრების ასპა-
რეზე სხვა და სხვა ჯგუფებისა, გა-
მრავლება დაწესებულებებისა, სა-
დაც, „საუბედუროდ“, არჩევნები
კენჭის ყრით სწარმოებს, მთლია
ჩვენი ცხოვრების ინტენსიური მაჯის
ცემა თურმე „სრულიოება“ ყოფილა,
სხვა არაფერი. უკაველ მოკენჭეს,
ბრძანებს ბ-ნი აკაკი, — და არა თუ
მარტო კენჭოსანს, ასე უბრალო
მოენესაც მხოლოდ საპირადო აქვს
სახეში და არა საზოგადო საქმე,
„აქამდი ამას უკამია და ახლა იმან
სწამოსო“, უქს ჩემი ნათესავია და
კენჭის ფეხის მომკერლიც რომ
იყოს, როგორ ვულალატებ და სხვაზე
უკან დავაყენებ, შავს როგორ მიის-
ცემო“, ეს მეგობარია“, „ამისგან და-
ვალებული ვარ“, „იმან სადალად
დამპატურო“ და ამგვარად სულ პი-
რადობა და პირადობა.“

ეს, მართლაც, იმდენად რჩმა და
და კიდეც მიაღწია მიზანს ამიერი-
დან ისტორიული რომ ჩვენი საზო-
გადოებრივი ცხოვრების წერის „შეუ-
დგება და მიადგება წარსულ არჩევ-
ნებს, იტყვის მართლა და დებული
ხანა განუცდია სექტორებლოს, მთე-
ლი ქეყანა ამბაურდა, მამ ძაბუ-
პილო ხმალი, მამამ შეიღოვე... სულ
ყველაფერი ეს შედებოდა იმიტომ,
რომ კიტა აბაშიძეს აკაკი გაეშვები-
ნა.

ვაი ჩვენი ბრალიკა!

ნარკვენი

(სურნალ-გაზეთებიდან)
„რეზი“ ეხება ამას წინად მეფის
მოადგილას მიერ გამოცემულ ცირ-
კულიარს კავკასიის სკოლების მდგო-
მარეობის შესახებ და სწერს:

„თუმცა კავკასია რკინის გზე-
ბითაც ჰეტერბურგთან შეერთებუ-
ლი და დეპეშებიც მაღა სწოდება
ხოლომე ამ კუთხეს, მაგრა მ პეტერ-
სამ

ისით იქაურობილი. ასეთისი აუ-
ლის კვეთება არ დაინახოს. ინსინუა-
რია მთელს ქართველ საზოგადოე-
ბაზე. როდესაც ბი აკაკი მას შურ-
ა სწამებს. უსამართლო ასეთი სა-
კვედური. პირ-იქით, ქართველი სა-
ზოგადოება, რომელსაც დიდ-ბუნე-
ოვანი და ზეგარდმო ნიჭით ცხებუ-
ლი ხალხი ძალიან ცოტა ჰყავს,
ვად-მყოფურის თავდადებით ეთა-
ვენება ყოველს ნიჭს და ბევრი ძა-
ლიან დაუმსახურებლადაც კი ცამ-
ის აჲყავს. ჩვენისთანა პირობებში
ყოფ ერისთვის ასეთი გაზიადება
რიად ბუნებრივია. მას სწყურიან
მირები, მას სწყურიან დიდებული
ირნი, რომელიც შავ ბნელ პირო-
ბში ეკლიან გზას გაუნათებენ და
ასო-მიხილოთ, უიმედოთ თამამ სი-
კვევის მიაწოდებენ. განა ქართველს,
ინც უნდა იყოს იგი, შეიძლება
კაკისთანა პოეტმა საყვედური ეს-
ოლოს, ჩემი დიდება გშურს!
უც ფრიად დაუმსახურებელი და
სტკი საყვედურია. მეორეც, ამ
ემთხვევაში კვლავ უნდა გავიმეო-
რო წინანდელი ჩვენი სიტყვები:
დიდ-ბუნებოვან ადამიანისთვის რაინ-
ობასთან ერთად თავ-მდაბალობაც
ის საკირო.

ბ-ნ აკაკის წერილში მარტი კი-
ოთ არის საინტერესო. გაცილე-
ოთ უფრო საინტერესოა მისი და-
ებითი მსჯელობა. ბ-ნი აკაკი თა-
ს წერილს ბურთაობის იღწერით
უყებს და დღვევინდელ ჩვენს „პარ-
ონბას“ ბურთაობას აღარებს. მაგ-
ან შედარების დროს, თქვენ წარ-
იდგინეთ, ბ-ნი აკაკის პრიმოტიუ-
რი ტერმინლოგიით, „პარტიობა“
გვებული რჩება. ის სხეულს მაინც
არჯიშებდა, —სწრის ბ-ნი აკაკი, —
ერთმანეთის წინააღმდევობა თა-
მობის გათავებისთანავე თვედებო-
ა. და ეს კი, კენკობია, პრყვნის
ზოგადოების სულსა და გულს და
იესავს საშეილიშვილო მტრობას.
იღოთ მარშლების არჩევა, ბანკო-
ა, და სხვა დაწესებულებათა კენ-
ტი არჩევნები, რას წარმოადგენენ,
არ ცხოვრების ხრწნილებას?“

უ, ასალაც, იადგასაც როგორც
უცილებელი ანალიზი ჩვენი სა-
ზოგადოებრივი კეოვრებისა, რომ
ძალაუნებურად ქედი უნდა მოვიხი-
დოთ. ლარც ერთი თვალ-წარმტაცი
მოვლენა არა ყოფილა ჩვენს ცხოვ-
რებაში, მთელი გვილილი ქარტეხი-
ლი, უარებელი დაქცეული ოჯახი,
გაუბიდურებული პირადი მომავალი,
იდეალებით გატაცებული ახალგა-
ზობა, საზოგადოებრივი ცხოვრების
სამსხვერპლოზე დაქცეული ცრემ-
ლები მრავალთა უმრავლესისა, — კვე-
ლაფერი ეს არაფერია, მთელი ში-
ნაარსი ჩვენი ცხოვრების უკანასკ-
ნელ წლებისა მხოლოდ ორი ფრა-
ზით დახასიათდება: ააქამდის შენ
გიჭამია, ეხლა მე ვჭმო.“

რა თქმა უნდა, რახან ბ-ნ აკაკის
ისეთი აზრი შეუმუშვავებია, რომ
ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრება
„კამის“ ღერძშე ტრიალებს, წარსუ-
ლი საარჩევნო ბრძოლაც სხვანაი-
რად ვერ განუსაზრავს. იმ საარჩევ-
ნო ბრძოლას, რომელიც ჩვენში
სწარმოებდა, ბ-ნმა აკაკიმ „კამის“
საზომით შეხედა და ამ მოვლენის
შიზეზებს, რომლის მნიშვნელობა-
საც ჩვენი შთამომავლობა თუ და-
აფარებს ჯეროვანად, იქ დაუწყო
ებინა, სადაც, მისი აზრით, ბევრი
ისაჭმელია“. იტრიალა და ჭიათურის
ბანკს მიადგა. ბ-ნ აკაკის უთხოვნია,
ჭიათურის ბანკში წერად მიმიღე-
თო. ბანკს უარი უთქვას. აქედან
ბ-ნ აკაკის ის დასკვნა გამოკიავს,
რომ ბანკმა, კიტა აბაშიძის შიშით
უთხო უარი. კიტა აბაშიძე რაღაც
ბოროტი სული ყოფილა, რომელიც
შავი ანტილივით დასდევს ბ-ნ აკა-
კის და მოსევნების არ აძლევს. ის,
ეხლაც, საჩერის არჩევნების დროს,
იქ კენჭის ყრა კი არა ყოფილა,
ბრძანებს ბ-ნი აკაკი, — „კიტაობია“
იყო, მხოლოდ მარტო იმ განზრახ-
ვით, რომ მე გავე შავებით და კი-
დევაც გაიმარჯვეს“.

მთელი საარჩევნო ორონტოდა-
ლი, გაცხარებული პოლემიკა. და
ბრძოლა მოქორილი მბავია! კი-
ტას უნდოდა აკაკი დაემარცხებინა

**საქართველო
ს მიმოხილვა**
წილი მდგრადმთავრუ-ს დაულინის
(Ling) გამზ. თომათვარი. 1912 წ. თარი

დასმით გადაიტოთა შთელი ეს წიგ-
ნი და საგულისხმო შენიშვნები გა-
გვიკვია. აგრელვე მოვალეთა ვსთვლი-
ნებს თავს იმავე თანმოკალმე მეგო-
ბრის წინაშე ამ წიგნში IX-XVI
გვერდებზე მოთავსებულ შესავლი
სათვის.

მე-II თავი (38-43 გვ. 23-) დათ-
მობილი აქვს წმ. ნინოს და ქრისტე-
ანობის შემოღების საქართველოში.

მე-III თავი (44-67 გვ. გვ.) აღწერს
გუეთას (მეოთხე საუკუნე) დასაბა-
მიდან დღევანდლამდე.

მე-IV თავი (48-51 გვ. გვ.) იხიდა თომ

ენ ან და ალალის გულითა სწავთ
თი სინამდვილე. მსგავსათ სხვა
ავალ პოძულიარულ წმინდანები-
ამ შემთხვევაშიც სინამდვილე
გამოვლინი ერთმანეთში ისე
იღრულ არის გადახლართული სხვა
სხვა მოთხრობაში, რომ შეუძ-
ებელია კაცმა ერთი მეორეს ჩამო-
ორის.
ერთმა წევრმა შორისნდის საგვა-

რუსეთში. როგორია კავკასი-
სამოსწავლო ოლქის მზრუნვე-
ლის მდგომარეობა, რომელიც
ასთანავე ასოს ცირკულიარები,
ც უნდა იხელმძღვანელოს? მ -
ს მთადგილებ მთელ თავის იმდეს
მობერლთა წრეებზე ამყარებს, ბ.
სო კი ფაქტურად სპობს ასეთ
ჩებებს. ან როგორია საზოგადოდ
ოლის მდგომარეობა ჩიუსეთში,
უ უმაღლეს მთავრობის წარმო-
დგენერლი ასე ნათლად და გადა-
ით უარსკოფს იმ სისტემას, რო-
ლიც სახალხო განათლების სამი-
სტროს შეუთვისებია?».

→ პარასკევის, 22 თებერვალს გა-
იხსნება სურათების გამოფენა ჩიკი-
ნი თანამემულე გ. გაბაშვილისა.
ეს საგულისხმო გამოფენა მოჰავეს-
ბულია იზმალოვის (არშავრის სეუ-
ლის) სახლში, ვრიბოველოვის ქუჩა-
ზე № 24. შესასვლელ ფასად გადი-
ხიან ერთ აბაზს, მოწაფენი კი მხო-
ლოდ ორ ზოურს.

→ ქოლექს გამგეობას გ. ი. მე-
ლიონოვმა. უანდერმა თანხა, რომ-
ლის სარგებელიც უნდა ეძლეოდეთ
დარიბ სომხის გასახოვარ ქალებს
მზითვად. შარშან ამ ფულის სარგე-
ბელი 570 მანეთს უდრიდა. გამგეო-
ბას 50 თხოვნა მიუღია ღარიბ სომე-
ხთა ქალთაგან.

→ 17 ගෝදුරුවාල් හ.-ද ග. ඩ තු-
ඡනිං්ඩුවාලිස් දා එ. ඩ. ගෝදුරුවාලිස්
බෙලමධුවාන්ගුලුව් මීත් තු පැහැදිලිව
කුණුව්දා “ ප්‍රේස්සුර්සිස මොස්යුම නායු-

დასაცულის მიღამოებისა და ახალ სასა-
ლოს შენობის დასათვალიერე-
ბოთ.

17 თებერვალს ტფილისის გუბერნატორი, გენერალ-ლეიტენანტი სლავონინეკი მუხლის მიღების დროის გუთაის გაემზავრა:

◆ ტრამვაის დირექტორი ახალი მოტორიზინი გაფონები მიიღო, რომელიც გუშან გამოსცადეს.

◆ საქალაქო სამრეწველოს მიღების დროის გადა-
სახით მონაბეჭდი მომდევნობის შევრებიდან ქალაქის საბჭოს მიერ მიმდინარეობა:

კუკის ხილის ქვერდ ამ დღე-
ქვიშის ორის დროს უპოვ-
თაგვ-ძრილის ფიცარი ზე-
ერთი; „16 ოქტომბერ 1851 წ. ჩა-
საძირ კველი... თ-დ ვ. ს. ვა-
ლია... მშენიბლით... ძირი და ”

წაშლილია და ნაწილი მოტე-
ც აქვს... ცხადია, რომ ეს ფი-
ქუქის ხილის საძირ კველში
დაუტანებით, მაგრამ საიდან
ა იგი ხილის ქვემოდ, გაუგება-
ხოსანჩა გ. 6. კეილმა გამგე-
ო გან, ახალი შეიტანა რომ

ნად გადაიცვლილ ქიარობ ბეგ ვე-
ქილოვისა.

◆ როგორც კავკასიის სასოფლო-
სამეურნეო საზოგადოებას ატყობი-

სახლშივე კითხვა გაიმარ-
საქოლაქო სკოლებისა და სხვა
ლღაწყვებით სისწავლებლების
ვლეთათვის. იმღრმებს ვერის
სკოლის მოსწავლეთა ხო-
სისწავლენი ლექსეს წაიკითხა-
ეს სასულისა, ამ მასში გადა-
ლის შოვნაც ძნელია.

კიბრიანოსის (1767—1783) ნათქვამი, რომლის თანაბმად ქართველებს თავიანთი მონასტრულები ჰქონიათ ალა-მ-წერა (Alam-riste) ვ. 2. 2. 2.

ଦେବରୁଣାରୁ ଦେବୀରୁଣାରୁ (ଶ୍ଵରତ୍ରମ୍ଭ-
ଶ୍ଵରୁଣ୍ଣେ); ଧ୍ୟ-XVI ଠାକୁ ଦେବିରୁ
ଦେବୀରୁ; ଧ୍ୟ-XVII - ରାଜସୁଲାଙ୍ଗ
ଦେବାଳୀରୁ (ଶ୍ଵରକାମ୍ପ୍ରେସାରୁଣ୍ଣେ);
III—8-6 John Mandeville-ର
ବିଦେଶ ପାରତୀଯଭାଷା ଲୋ ପ୍ରେ. ୫୨
ମିନଲ୍ (Amino) ମାତ୍ରମଦ୍ରାଦ, ମାତ୍ରମ-
ରୁଲ୍ (Miz-to) ମାତ୍ରରୁଥି, କୁର୍ବନ୍ଦୁଲ କ୍ରୂ-
କରୁଲେଖେ. ମାତି ମତାବୁରି ବୋଲିଶେବି
ନିକ୍ଷିଳୀ (Nicosia) ଯନ୍ତ୍ରିଲା, ମାଦରାଶ
କ୍ରିକରାନମ୍ବୁସି ତାନାପୁ ଦାଶକ୍ରମିଃ; “ଏ ଶା-
ମାତ କୁନ୍ଦ ହନ୍ତି ଏମାତି (ଫାରୁତୀଲାତା-

სუსახებ (შეცდომით ასენა
ლეგბის სახელწოდებისა; კო-
სტელი georgian ქართველებს
ოოდეს გათის განმანათლებე-
რშ. გილრის სახელისაგან).
დასასრულ, მე-IV დამარჯბად და-

გლობრენტის კრება. (1439 წლებში, რომელზედაც ქალებსაც ჰყოლდა გაგზავნითავიანთი წარმომადგენლები: ოთხოს, ტრაპეზუს (ტრაპიზონი) მიტროპოლიტი, გრიგოლ მოსკოვი და მესამეც სამეფო ერი). XX - წმ. მოწამე ქეოგელოფალი კახეთისა; XXI - მეტე საუკუნე: ვახტანგ VI, ე II და გიორგი XIII. საქართველოს დამოუკიდებლობის დასახი. მე-XXII თავი ნეტარ ხსენების დროს გამოიკვლეოს ქართული და თხოვნა, რომელითაც საქართველოს ეკლესიას მიუმართავს კონსტანტინეპოლის პატრიარქისათვის. იმდენად საყურადღებოა ეს თხოვნა, ჩვენის მრავალწამებულის ეკლესიის მდგომარეობის დასასურათებლად, რომ ჩვენს მოგალეობად მიგააჩნია მკითხველს ზოგიერთი ადგილები გავაცნოთ*). სამწუხაროდ თვით დედანი ხელთ არა გვაქვს და ძულებული ვართ ინგლისურ თარგმანიდან ვთარებმნოთ.

ების 127—135 გვერდი უცყრია: „საქართველოს ეკლესია მთელ თექვეშეტ საუკუნის განმავლობაში დამოუკიდებელი და ავტოკიუფალური იყო, დღეს კი მგლოვიარეა. საქართველომ ქრისტიანობა მეოთხე საუკუნეში მიიღო და რადგან იმ ხანში ბიზანტია და ასურეთი სხვებზე მეტად განათლებული ქვეყნები იყო, საქართველოს ეკლესის მჭიდრო

